

Rotterdam gaat voor groen

20 hectare erbij

Rotterdam
gaat voor
groen

Voorwoord

Meer groen in de stad. Dat is belangrijk, want het maakt Rotterdammers gezonder en gelukkiger. Daar wil het college dan ook hard aan werken, samen met alle andere betrokkenen. Komende jaren moet er maar liefst 20 hectare groen bij. Dit is ambitieus, maar haalbaar! Zeker als we hier samen mee aan de slag gaan.

Bewoners, bedrijven, woningcorporaties en de gemeente zorgen er samen voor dat (binnen)tuinen, straten, parken, daken en schoolpleinen nog groener worden. Het is goed om te zien dat iedereen enthousiast meedenkt over extra groen. Want het zorgt voor een fijnere omgeving om in te wonen of te werken. En het is een goed middel voor extra regenwateropvang en een betere biodiversiteit, met meer soorten planten en dieren in de stad.

Rotterdam groeit in alle opzichten. We werken aan een betere bereikbaarheid, een innovatieve en sterke economie en zetten in op veel extra woningen. Meer woningen betekent meer mensen, meer voorzieningen en meer behoefte aan een aantrekkelijke openbare ruimte met veel groen.

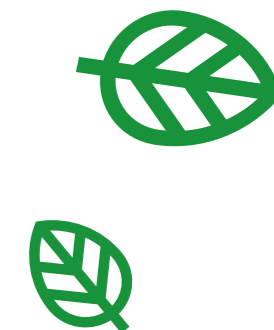
In dit actieplan geven we aan hoe we aan de slag gaan om Rotterdam nog groener te maken. Ik ben ervan overtuigd dat we de komende jaren samen tot mooie resultaten kunnen komen, want Rotterdam gaat voor groen!

Bert Wijbenga

Wethouder Handhaving, buitenruimte, integratie en samenleven

Inhoud

2	Inleiding
3	Groene daken
4	Groene werklocaties
6	Groen in de openbare ruimte
8	Groen dichtbij huis
9	Financiën en monitoring

Inleiding

De realisatie van twintig hectare extra groen in de komende drie jaar is onderdeel van het Rotterdamse coalitieakkoord en een belangrijke collegetarget van B&W. We willen extra groen op alle schaalniveaus realiseren: van parken tot boulevards en stadsassen, maar ook in de straten en dichtbij huis. De gemeente bezit maar veertig procent van de openbare onbebouwde ruimte. We kunnen als stad de opgave voor vergroening dus niet alleen doen, daar hebben we iedereen bij nodig.

Groen kan vele functies hebben. Het zorgt voor een aantrekkelijkere woonomgeving, bewoners voelen zich er beter door, het is goed voor klimaatadaptatie (waterberging en voorkoming hittestress), het biedt mogelijkheden voor sport, spel en recreatie, verhoogt de waarde van het vastgoed en draagt bij aan biodiversiteit. We streven naar groen van hoge kwaliteit.

Voor de realisatie van deze twintig hectare extra groen is het van belang dat alle partijen, zowel publiek als privaat, hieraan meewerken. De hoeveelheid openbare ruimte is immers beperkt en 200.000 m² is veel. Om deze hoeveelheid extra groen te kunnen realiseren, gaan we op vele fronten aan de slag.

We maken afspraken en werken samen met woningcorporaties, ontwikkelaars, bedrijfsleven, het maatschappelijk middenveld, gebiedscommissies, wijkraden en bewoners. Op die manier wordt het werken aan meer groen een beweging, die een breed draagvlak gaat kennen en die niet stopt als er een getalsmatige target is gehaald. Meer groen blijft immers altijd belangrijk. En hoewel we in eerste instantie voornamelijk werken aan veel extra groen, verliezen we de waarde, die kleine groene ingrepen kunnen hebben voor de directe omgeving, niet uit het oog.

In dit actieplan geven we aan hoe we werken aan de diverse pijlers, welke concrete afspraken er al gemaakt zijn en welke onderdelen de komende periode worden uitgewerkt.

Dit is een werkdocument dat we steeds actualiseren. We merken dat de collegetarget zowel binnen als buiten de gemeente aandacht krijgt en tot veel ideeën en suggesties leidt, vanuit zeer veel verschillende hoeken en beleidskaders. In hoeverre deze voorstellen en ideeën kunnen en zullen leiden tot daadwerkelijk meer groen, is een constant aandachtspunt.

Om de realisatie van twintig hectare groen vorm te geven, hebben we een inschatting gemaakt van de hoeveelheid hectares, die ons nu per pijler haalbaar lijkt. Dit is nadrukkelijk een eerste inschatting en deze kan nog flink wijzigen. Een goede monitoring van de voortgang is belangrijk. De gemeenteraad wordt daarom jaarlijks geïnformeerd over de stand van zaken en de voortgang. Elk jaar in november meten we hoeveel extra groen er in het voorgaande jaar is gerealiseerd. Deze gegevens gebruiken we om ook de inhoudelijke voortgang van de diverse onderdelen kritisch te beschouwen. Halen we de kwantitatieve en kwalitatieve doelen die we per pijler geformuleerd hebben? Waar is bijsturing of aanpassing nodig? Dit leidt tot een jaarlijkse actualisatie en voortgangsrapportage, die we in het begin van elk jaar aan de gemeenteraad presenteren.

Groen is goed

- In een groene omgeving zijn bewoners meer buiten en actiever
- Uitzicht op groen heeft een stress reducerende werking
- Groen verfraait de omgeving, kleedt gebouwen aan en verhoogt de aantrekkelijkheid van het gebied. Dit leidt tot een beter vestigingsklimaat voor zowel bewoners als (internationale) bedrijven
- Een groen ingerichte buitenruimte draagt bij aan een beter sociaal klimaat
- Groen draagt bij aan vermindering van geluidsoverlast
- Groen verhoogt de waarde van onroerend goed. De waarde stijgt bij zicht op water (15%), open ruimte (10%), park (6%) of plantsoen (5%)
- Groen vermindert wateroverlast en hittestress
- Goed ingericht groen bevordert de biodiversiteit in het stedelijk gebied
Insecten (zoals bijen en vlinders), vogels en kleine zoogdieren gedijen beter

De vier pijlers

Groene daken

- Publiek
- Privaat

Werklocaties

- Bedrijventerreinen
- Kantoren- en winkellocaties
- Havengebieden

Openbare ruimte

- Inrichtings- en onderhoudsplannen
- Icoonprojecten

Dichtbij huis

- Bewoners
- Schoolpleinen

Groene daken

Groene daken geven Rotterdam een groener aanzien, vormen een buffer bij regenwaterafvoer en zorgen voor een langere levensduur van een dak. In de stad is een bruto potentieel van zo'n achttien vierkante kilometer - dat is 18.000.000 m² aan daken. Deze daken zijn echter niet allemaal geschikt voor vergroening. Soms is de dakconstructie hiervoor onvoldoende of heeft een dak ook andere functies. De gemeente stimuleert de aanleg van groene daken al jaren met een subsidieregeling. Hiervan kunnen particulieren, maar ook ontwikkelaars en woningcorporaties gebruik maken. Er is inmiddels volgens de meest recente inventarisatie (eind 2018) 360.000 m² groen dak in Rotterdam.

Dat is voor een deel met subsidie gerealiseerd, maar een groot deel is ook eigen investering van de eigenaar. De komende periode wordt het drukker op de daken. Het is een interessante locatie voor zonnepanelen en waterberging of een groen dak met een dynamische waterbuffer of als recreatie- en verblijfplek. Bovendien kiest men steeds meer voor een type groenbeplanting, dat meer waterber-

ging aan kan dan de standaard groenedakbeplanting met sedum. De keuze valt vaker op beplanting die een aantrekkelijkere beeldkwaliteit levert en ook toegevoegde waarde biedt aan natuur. Zowel vergroening als waterberging op het dak passen binnen de opgave die Rotterdam de komende jaren heeft. Deze pijler heeft een duidelijke link met de activiteiten in het kader van het plan Rotterdams Weerwoord (voorheen: Deltaplan Klimaatadaptatie) en het Rotterdamse Dakenprogramma.

Hoeveel hectare groene daken erbij is haalbaar?

Gezien de ervaringen uit het verleden, het potentieel aan groene daken en de positieve aandacht die dit onderdeel krijgt, denken we zes tot acht hectare erbij te kunnen realiseren (60.000-80.000 m²). Elk jaar wordt het oppervlak aan groene daken gemeten door een extern bureau via een algoritme, gebaseerd op satellietbeelden, luchtfoto's en GIS-kaarten.

Wat gaan we doen?

We gaan door met onze inzet om particulieren te stimuleren hun dak te vergroenen. Dat doen we door in 2019 door te gaan met de bestaande subsidieregeling. Daarbij is een subsidie van 15 euro per m² te verkrijgen. Het informatiepunt groene daken, waar geïnteresseerden met vragen terecht kunnen, zetten we ook voort, in combinatie met de website rotterdam.nl. Vanaf 2020 willen we een nieuwe subsidieregeling activeren. Daarbij kan subsidie worden verkregen voor multifunctioneel dakgebruik, ook in het kader van het plan Rotterdams Weerwoord en de Energietransitieopgave. Er zijn veel ontwikkelaars, beleggers en grote vastgoedeigenaren, die zelf het plan opvatten de daken van hun bezit te vergroenen, of die dit overwegen, en met een beperkte impuls hiertoe willen overgaan. Zo gaan we met vijftig vastgoedeigenaren in de binnenstad gesprekken voeren over multifunctioneel dakgebruik. Elk in een andere fase van concreetheid en met andere combinaties van dakfuncties. Deze plannen

willen we koesteren en stimuleren. Bijvoorbeeld door grote succesvolle voorbeelden een podium te geven dat tot inspiratie en actie leidt. Voor groene daken in het bezit van de woningcorporaties sluiten we aan bij de prestatieafspraken voor 2019 en 2020/2021. Ook in het 'Woningbouwakkoord Rotterdam 2018-2021, samen aan de slag met de Rotterdamse woningbouwproductie' is afgesproken dat de corporaties bijdragen aan de collectarget voor groen door te zoeken naar win-winsituaties. Daarvoor worden gebieden integraal ontwikkeld, groene daken en gevels toegepast en bewoners gestimuleerd om bij nieuwbouw hun tuinen niet volledig te betegelen. We hebben hierover nauw overleg met de bouwregisseur voor de 18.000 nieuwe woningen.

Groene werklocaties

Bedrijventerreinen, kantoorlocaties en havengebieden zijn vaak gebieden in de stad waar weinig groen te ontdekken valt. Dit hangt samen met de functie van het gebied. Het is vooral ingericht om te werken en voor veel transportbewegingen met zwaar en intensief vrachtverkeer. Toch willen we hier ook graag vergroenen. Voor de verbetering van de omgevingskwaliteit, om hittestress die speelt bij grote asfaltvlaktes tegen te gaan, en om wateroverlast bij zware regenval te beperken. Daarnaast maakt extra groen de werkomgeving aantrekkelijker. Dit is extra van belang voor werkgevers. De arbeidsmarkt is krap en zij moeten dus extra moeite doen om mensen aan te trekken. Een aantrekkelijke werkomgeving helpt daarbij.

Vergroening van bedrijventerreinen (en werklocaties in het algemeen) vergt nauwe samenwerking met het bedrijfsleven. Het rendement van de extra vergroening zal hier nadrukkelijk aan de orde komen.

Vaak zal de vergroening in deze gebieden een combinatie moeten zijn met bijvoorbeeld energiebesparing, zoals zonnepanelen op groene daken. Het zal gaan om stimuleringsmaatregelen en prestatieafspraken.

Hoeveel hectare extra groen is haalbaar?

De druk op werklocaties is groot. Daardoor is toevoegen van groen een gezamenlijke zoektocht met de bedrijven. Het is vooral maatwerk per werklocatie. Daarnaast zal het bij kantoren en bedrijfslocaties niet direct om grote oppervlaktes gaan. We zijn nog in gesprek over de havengebieden. Daardoor het nog niet geheel duidelijk waar we op kunnen rekenen in vierkante meters. Voorlopig rekenen we op een tot drie hectare (10.000-30.000 m²) extra bij dit onderdeel.

Wat gaan we doen?

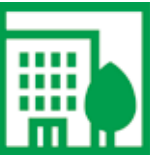
Bedrijventerreinen

Rotterdam heeft 43 bedrijventerreinen, met een oppervlakte van 700 hectare; de haventerreinen niet meegeteld. De komende jaren is er een tekort aan ruimte op bedrijventerreinen, door autonome groei en vervangingsvraag. Er zijn bedrijventerreinen die ruimtelijke verbetering nodig hebben. Bij de ruimtelijke verbetering gaat het om herprofilering, revitalisering of een facelift.

Het voornemen is om samen met de marktpartijen een stadsbreed onderwerp als bijvoorbeeld verduurzaming aan te pakken. Vergroening is daar een onderdeel van. De gemeente heeft hierin een coördinerende, initiërende en regelende rol.

Daarbij werken we ook aan kwaliteitsverbetering van groene publieke en private ruimte, gevels en daken. We verkennen de mogelijkheden voor extra vergroening. Een kans is de aanleg van halfverharding; halfdoorlatende steen waar gras in kan groeien.

Daarnaast gaan we stimuleringsmaatregelen ontwikkelen die bedrijven kunnen inzetten. We werken hier samen met de klimaatsubsidiereregeling die op dit moment wordt uitgewerkt in het kader van het Rotterdams Weerwoord. Particulieren en professionele partijen kunnen hun perceel of pand klimaatbestendig maken. Vergroenen is daarbij een kansrijke maatregel. Bij winkelgebieden verkennen we waar verduurzaming, zoals groene daken en vergroening van de omgeving kan worden gerealiseerd.

Kantorenlocaties

In het bestaande kantorenconvenant is aandacht voor verduurzaming, inclusief groene gevels en daken en de publiek-private ruimte. Uitvoering op concrete locaties vindt in de komende jaren plaats.

Met veel partijen in de binnenstad lopen gesprekken, vaak ook over kantoorgebouwen, zoals bij de locatie Rotterdam Central District (RCD). In RCD zijn mogelijkheden om daken van bestaande en nieuwe gebouwen te vergroenen. Een concreet initiatief speelt bij het gebouw Delftse Poort, waar een groen dak met waterretentie gerealiseerd wordt. Voor de ontwikkellocaties in RCD, zoals het Delftseplein en het Schiekadeblok, hebben we ook ambities geformuleerd voor het realiseren van groene daken. In dit stadium van planvorming, is nog niet duidelijk hoeveel vierkante

meter extra groene daken gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast zijn we ook in andere gebieden op zoek naar kansen, zoals in Prins Alexander.

Haventerreinen

Haventerreinen beslaan een groot deel van Rotterdam: 7903 hectare land, waarvan 6046 hectare uitgeefbaar terrein. Het Havenbedrijf Rotterdam houdt zich ook bezig met vergroening. Op 900 hectare aan leidingstroken draagt het bedrijf bijvoorbeeld door extensief beheer bij aan meer biodiversiteit. Wij kijken gezamenlijk naar meer kansen en mogelijkheden om samen op te trekken.

Binnen een regionaal subsidieprogramma wordt op meerdere plekken langs de rivier gewerkt aan vergroening en verbetering van de kwaliteit van de groene locaties. Met het Havenbedrijf bespreken we de mogelijkheden voor extra groen en kwaliteitsverbetering.

Groen in de openbare ruimte

De gemeente is eigenaar van veel openbare ruimte in de stad. Hier liggen dus kansen voor vergroening. Vergroening is een van de speerpunten van de Visie Openbare Ruimte, die op dit moment wordt afgerond. Bij alle onderhoudsprojecten en nieuwe inrichtingsplannen kijken we of we groen kunnen toevoegen. Dit is geen nieuwe ontwikkeling. Een groene woonomgeving kreeg de afgelopen jaren ook al veel aandacht. Zo leveren we in het voorjaar van 2019 diverse projecten op, waar al extra groen gerealiseerd is. Denk aan het Hildegardiskerkplein en het Middellandplein.

Wat gaan we doen?

Bij de inrichtings- en onderhoudsplannen voor de komende jaren, kijken we of extra groen toe te voegen is. Ook plannen en voorstellen die tot extra groen kunnen leiden, zonder dat er andere werkzaamheden gepland zijn, inventariseren we. Zodat we die mogelijk los kunnen uitvoeren, met een financiële bijdrage vanuit Rotterdam gaat voor groen.

Ecologische verbindingen

Daar waar mogelijk koppelen we lokale groene plekken en initiatieven, zodat een doorgaande en beter aangesloten ecologische groen-blauwe structuur ontstaat, zowel binnen de stad als richting het buitengebied. Dat levert een positieve bijdrage aan de biodiversiteit. Het maakt Rotterdam mooier, duurzamer, zorgt tegelijk voor wateropvang en biedt de Rotterdammer meer mogelijkheden voor natuurbeleving, ontmoeten en bewegen.

Het college van B&W heeft in de meerjarenbegroting een budget beschikbaar gesteld voor het koppelen van de volgende verbindingen:

- Rondje Stadionpark van Zuiddiepje naar Park De Twee Heuvels
- De Steilrand van Schie naar Rotte langs Park Zestienhoven
- Van Heemraadssingel naar Vroesenpark

Het plan voor de verbinding tussen Park De Twee Heuvels naar het Eiland van Brienoord is inmiddels in een gevorderde fase en het eerste deel wordt naar verwachting in 2019 aangelegd. Voor de twee andere verbindingen moet de planvorming nog starten.

Ecologie en biodiversiteit

De stadsecoloog is nauw betrokken bij het programma van Rotterdam gaat voor groen. We gaan bij de opgave voor twintig hectare ook zoveel mogelijk kwaliteit voor ecologie en biodiversiteit toevoegen. Dit doen we onder andere door een voorbeeldlijst te ontwikkelen van planten, struiken en bomen die toepasbaar zijn bij de aanleg van extra groen en tot hogere natuurwaarden leiden. Op die manier kan er bij zowel grotere als kleinere projecten rekening gehouden worden met een bijdrage aan de stadsecologie. De stadsecoloog wordt ook betrokken bij de uitwerking van de drie genoemde ecologische verbindingen om doelen te formuleren en ambities te benoemen.

Start van icoonprojecten

Gezien de ervaringen van de afgelopen jaren is, naast deze inspanningen, een of meerdere projecten nodig die voor veel vierkante meters groen zorgen. Dit kan bijvoorbeeld een project van Programma Rivieroevers zijn, een locatie uit de visie Openbare Ruimte.

Hoeveel hectare extra groen is haalbaar?

Hoewel er aan veel inrichtingsplannen wordt gewerkt en zoveel mogelijk groen wordt toegevoegd, zijn dit vaak geen hele grote oppervlaktes. Het is niet eenvoudig om bij inrichtingsplannen veel extra groen te realiseren. Met toevoeging van een of meerdere grote projecten, hopen we in totaal binnen deze pijler zes tot tien hectare extra groen te realiseren.

Hoe pakken we dit aan?

Voor alle gebieden zijn de onderhouds- en inrichtingsplannen voor de komende jaren geïnventariseerd en de kansen voor extra vergroening. Hieruit nemen we de meest kansrijke projecten die extra vierkante meters groen gaan opleveren én een extra kwaliteitsimpuls aan het gebied geven. Niet bij al deze projecten is een financiële bijdrage nodig vanuit Rotterdam gaat voor groen. Soms wordt een extra bijdrage geleverd vanuit reguliere budget, of kan de "wijziging naar groen" budget neutraal vanuit het project worden gerealiseerd.

Wij zullen actief aandacht vragen voor extra groen in de planvormingsfase om ook vanuit andere budgetten een bijdrage te leveren aan de doelstelling.

De gebiedscommissies en de wijkraden betrekken we bij deze opgave. We hebben de wijkactieplannen doorgenomen op kansen voor extra groen. We leggen aan hen voor welke projecten op stapel staan, zodat zij extra kansen kunnen toevoegen. Dit doen we door een ronde langs de gebieden te maken. Daar bespreken we ook hoe en welke groeninitiatieven en ideeën van bewoners we kunnen realiseren. We monitoren de voortgang van al deze projecten, om te zien of ze volgens planning verlopen en we de extra aantallen vierkante meters groen realiseren. Daarnaast betrekken we de maatschappelijke organisaties in de wijken die vaak al jaren met groeninitiatieven bezig zijn, en gaan we met hen in overleg.

Nog in 2019 bepalen we één of meerdere icoonprojecten en beginnen we met de voorbereiding van de uitvoering.

Groen dichtbij huis

Groen dichtbij huis heeft voor bewoners meerwaarde. Door bewoners te betrekken bij het aanleggen van extra groen in hun directe woonomgeving, verbetert de leefkwaliteit. Het hoeft dan niet over veel vierkante meters te gaan. De waardering van kleine groene locaties is vaak groot. Dat is ook terug te zien in de populariteit van groene bewonersinitiatieven.

Wat gaan we doen?

De gemeente biedt bewoners al veel mogelijkheden om hun directe omgeving groener of anders groen te maken. Denk aan de mogelijkheid geveltuinten aan te leggen, uitgifte van groen in zelfbeheer en de ondersteuning hiervan door de wijk tuinman of het realiseren van een groeninitiatief met subsidie van de gebiedscommissie, wijkraad of wijkcomité. In IJsselmonde is bij een rioolvervangingsproject succesvol een tuincoach ingezet om bewoners te helpen bij het inrichten van een groene tuin ter vervanging van een voortuin vol tegels en verharding.

Deze aanpak willen we voortzetten en uitbreiden. De subsidie voor groene schoolpleinen, zoals die bestond in de periode van de Kansrijke Wijken, krijgt een doorstart voor heel Rotterdam. De mogelijkheden voor Tegel eruit, groen erin, zoals dit al jaren in Rotterdam heet, wordt verder uitgewerkt. En Rotterdam sluit zich aan bij de landelijke Operatie Steenbreek. Dit gebeurt in samenhang met het plan Rotterdams Weerwoord. In het kader van de uitwerking van enkele moties wordt gewerkt aan een groenmakelaar en een groenfonds.

Veel van de acties die in dit kader worden ondernomen zijn een voortzetting van de al bestaande activiteiten, met waar mogelijk uitbouw. De activiteiten gaan over communicatie, ondersteunen en enthousiasmeren. Bij dit onderdeel is een grote overlap aanwezig met de voorgenomen activiteiten vanuit het plan Rotterdams Weerwoord.

Hoeveel hectare extra groen is haalbaar?

Zoals aangegeven gaat het bij dit onderdeel niet om grote hoeveelheden extra groen. We denken in totaal een à twee hectare extra te kunnen realiseren.

Hoe pakken we dit aan?

We maken een soort 'menukaart' voor bewoners die iets willen met groen in hun buurt. Dit kan variëren van geveltuin tot ontharding eigen tuin, van gezamenlijke aanpak binnenterrein tot zelfbeheer groenstrook. Zodat we bewoners een gericht aanbod kunnen doen. Ook willen we overleggen met bewoners die zich graag willen inzetten voor stadsnatuur. Daarbij denkt de stadsecoloog mee over maatregelen die ook stadsnatuur kunnen bevorderen.

Dit brengen we breed onder de aandacht, onder andere tijdens een te organiseren groenconferentie. Daar geven we als gemeente ook uitleg over de Visie Openbare Ruimte en onze aanpak van Rotterdam gaat voor groen.

Bij nieuwbouw en rioolvernieuwing in gebieden, sluiten we waar dit relevant is aan met een groenondersteunend aanbod voor de privétuinen.

In samenwerking met Rotterdams Weerwoord werken we aan een voorstel voor de doorstart van het groene schoolpleinensubsidieprogramma. Ditmaal met aandacht voor groen-blauwe schoolpleinen, waar wateropvang ook een rol in krijgt.

Financiën en monitoring

Financiën

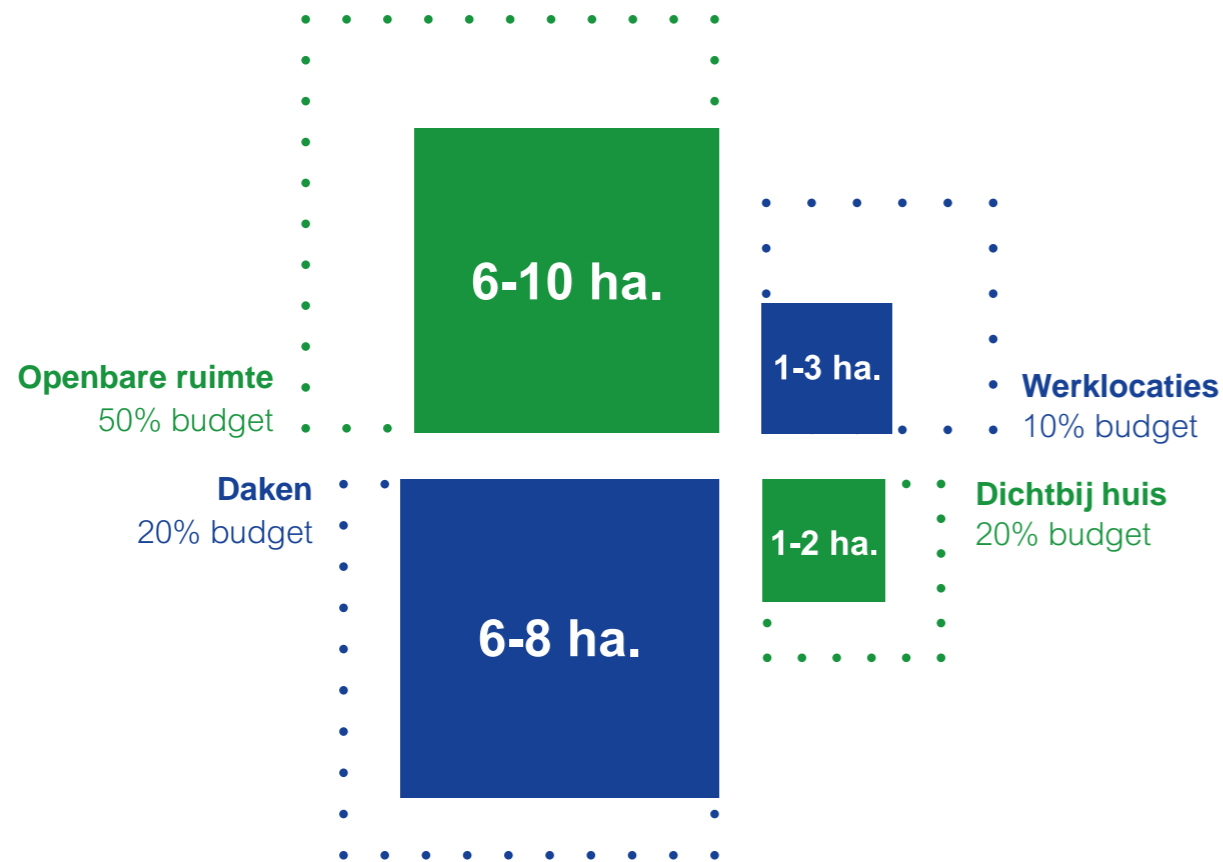
Voor deze collegetarget om twintig hectare extra groen te realiseren is een aanjaagbudget gereserveerd van € 12,5 miljoen tot en met 2022. De aanleg van buitenruimte is kostbaar, we gebruiken het budget vooral als hefboombudget, als cofinanciering en stimuleringsgeld voor projecten en initiatieven. Voor de verbetering van de ecologische verbindingen is € 3,5 miljoen beschikbaar.

Monitoring

Een belangrijk aspect bij de collegetarget is de monitoring van de voortgang van de realisatie van twintig hectare groen. Hierover zijn met de Rekenkamer de volgende afspraken gemaakt:

- twintig hectare toevoeging aan het areaal groen binnen de gemeentegrenzen
- toevoeging aan het areaal groen, exclusief de locaties die gereserveerd zijn voor bouwactiviteiten. Deze bouwlocaties zijn vaak tijdelijk groen ingericht.
- daadwerkelijk gerealiseerd groen oppervlak tot 30-11-2021, inclusief:
 - projecten waarvan de uitvoering start op uiterlijk 01-03-2022
 - planvoorraad: plannen waarvan het Voorlopig Ontwerp is vastgesteld op uiterlijk 30-11-2021 en waarvan de uitvoering uiterlijk in 2023 start

Voorzien is om vanaf 2019 tot 2022 elk jaar gemiddeld vijf hectare groen erbij te realiseren. Onderstaand de verdeling per pijler, zoals op dit moment voorzien.

We gebruiken de volgende meetmethodes:

Gemeentelijke data openbare ruimte, Obsurv

Voor het totale areaal openbaar groen dat Stadsbeheer beheert, wordt gebruik gemaakt van de gemeentelijke GIS-data over de openbare ruimte en Obsurv van Stadsbeheer. In Obsurv is al het door Stadsbeheer beheerde groen opgenomen, zoals regulier openbaar groen, groene gemeentelijke daken en gevels en groene halfverharding. Obsurv biedt informatie over het soort en de omvang van het groen, zoals gras, heesters of bomen. Dit geeft inzicht in de variatie en biodiversiteit van het groenareaal in de stad. Privaat beheerd openbaar groen (zelfbeheer) is opgenomen in Obsurv, omdat het publiek groen is, waarvoor de gemeente eindverantwoordelijk is. Het wordt niet apart gemeten.

Inrichtingsplannen gemeente

Daarnaast maken we jaarlijks een overzicht van alle inrichtingsplannen (IP's) en onderhoudsplannen waarin we de geplande wijzigingen en toevoegingen aan areaal groen in de openbare ruimte opnemen. Zo maken we de versnelling voor de eindrapportage zichtbaar, mede omdat het ontwerpproces voor een project in de openbare ruimte zo'n 2 jaar duurt.

Tijdelijk openbaar groen

Tijdelijk openbaar groen moet op termijn plaats maken voor bebouwing. Dit areaal is niet in beheer bij Stadsbeheer, maar bij Stadsontwikkeling. Aan de hand van gemeentelijke GIS-data, met daarop de beoogde bouwlocaties, worden deze plekken apart gemeten en als tijdelijk groen apart opgenomen. Dit areaal en de wijzigingen hierbinnen worden jaarlijks gemeten.

Jaarlijkse luchtfoto

We doen een jaarlijkse meting van het totale areaal privaat groen in de stad aan de hand van infrarood luchtfoto's. De luchtfoto's worden genomen in het voorjaar/zomer (bladgroen reageert anders op infrarood) en vervolgens geanalyseerd. Er zit dus enige vertraging in het meetmoment en de rapportage hierover.

De luchtfoto biedt inzicht in het groen in de stad en in de mutaties ten opzichte van het voorgaande jaar (in m2 per wijk). Naast de analyse van de luchtfoto op areaal groen, wordt de luchtfoto gekoppeld aan de gemeentelijke data, het GIS-systeem.

Met de GIS-data wordt publiek en privaat groen onderscheiden, evenals bebouwd en onbebouwd areaal (dus groene tuinen of daken) en de aard van het groene areaal zoals sportvelden, volkstuinten of parken. Een luchtfoto is een registratie van een natuurlijke situatie, die jaarlijks anders is als gevolg van weersverschillen, zoals temperatuur of regen.

Foto's van groene gevels en groene halfverharding

We gaan een subsidieregeling opzetten voor groene gevels en groene halfverharding. Bij de bewijslast van deze subsidies vragen we foto's van voor en na. Hiermee kunnen we voor groene gevels en halfverharding het toegevoegd areaal privaat groen opmeten. Daarnaast houden we voor groene gevels bij welke vergunningen waar aangevraagd worden. De verwachting is dat het toegevoegde areaal groene gevels beperkt is, gezien de pilotfase waarin dit zich bevindt.

Kwalitatief en kwantitatief groen

Op basis van de target is de eerste inzet om zoveel mogelijk extra groen te realiseren, om de beoogde twintig hectare te kunnen halen. Daarnaast is echter extra kwaliteit van het gerealiseerde groen ook een aandachtspunt.

De wethouder heeft aan de gemeenteraad toegezegd te streven naar een hoger beoordelingscijfer door bewoners in de Omnibus-enquête van het stedelijk groen: van 6.9 naar 7.0. In de jaarlijkse Omnibus-enquête meten we of bewoners zien dat de gemeente zich inspant voor meer groen en of hun tevredenheid over de hoeveelheid groen toeneemt. Hiervoor kan soms de vergroening van een kleinere locatie meer kwaliteit en waardering toevoegen, dan het vergroenen van grote delen op decentrale locaties.

Moment

Elk jaar in november monitoren we de voortgang op basis van bovenstaande gegevens. Dit leidt tot een jaarlijkse actualisatie en voortgangsrapportage, die we in het begin van elk jaar aan de gemeenteraad presenteren.

Colofon

Rotterdam gaat voor groen
Gemeente Rotterdam/Stadsontwikkeling,
april 2019

Vormgeving
Friends for Brands

Fotografie (blz.)
Edwin Markus (6, 7), Jan Bijl (achterzijde),
gemeente Rotterdam (overig)

